

ỦY BAN NHÂN DÂN QUẬN THANH XUÂN
TRƯỜNG TIỂU HỌC THANH XUÂN TRUNG

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

**“MỘT SỐ PHƯƠNG PHÁP DẠY TỐT
MÔN MĨ THUẬT Ở BẬC TIỂU HỌC”**

Môn : **Mĩ thuật**
Cấp học : **Tiểu học**
Tác giả : **Hoàng Thị Hiền**
Đơn vị công tác: **Trường Tiểu học Thanh Xuân Trung**
Chức vụ : **Giáo viên Mỹ thuật**

NĂM HỌC 2021 - 2022

MỤC LỤC

A. ĐẶT VẤN ĐỀ.....	3
I. Lí do chọn đề tài	3
I. Mục đích, đối tượng, phạm vi, phương pháp nghiên cứu.	4
2.1. Mục đích nghiên cứu	4
2.2. Đối tượng, phạm vi	4
2.3. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	4
2.4. Phương pháp nghiên cứu	4
B. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ	6
I. Cơ sở lí luận:	6
1.1. Tính giáo dục:.....	6
1.2. Vai trò:	6
1.3. Nhu cầu thị hiếu:.....	7
II. Cở sở thực tiễn	8
III. Thực trạng của đề tài nghiên cứu	8
3.1. Khái quát về phạm vi nghiên cứu.....	8
3.2. Thực trạng	8
3.2.1. Cách vẽ:.....	9
3.2.2. Vẽ màu:	9
IV. Nguyên nhân.....	9
V. Biên pháp thực hiện	10
5.1. Cơ sở đề xuất giải pháp.....	10
5.2. Các giải pháp chủ yếu	10
5.2.1. Vẽ tranh:.....	10
5.2.2. Thường thức mỹ thuật:	11
5.2.3. Vẽ trang trí:.....	11
5.3. Tổ chức thực hiện.....	11
5.3.1. Phương pháp thảo luận nhóm:.....	12
5.3.2. Phương pháp quan sát:	12
5.3.3. Phương pháp trực quan:	12

5.3.4. Phương pháp luyện tập thực hành:	13
5.3.5. Nghệ thuật dạy môn Mĩ thuật:.....	13
5.3.6. Trò chơi Mĩ thuật:.....	14
5.4. Thiết kế một bài dạy	15
C. KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	18
I. Kết luận	19
II. Khuyến nghị.....	19
2.1. Đối với Phòng Giáo dục:	19
2.2. Đối với nhà trường:.....	19

A. ĐẶT VẤN ĐỀ

I. Lí do chọn đề tài

Đổi mới phương pháp dạy học là đề tài nghiên cứu khoa học giáo dục mà tính hiệu quả là lấy học sinh làm trung tâm. Học sinh tiểu học là lứa tuổi rất hiếu động, hay tìm tòi, khám phá. Các em sẽ tham gia vào các hoạt động do giáo viên thiết kế một cách chủ động, linh hoạt và sáng tạo.

Song song với việc học tập các môn học ở bậc tiểu học thì môn Mĩ thuật là môn học hết sức quan trọng. Nó rèn luyện cho các em một tâm hồn thẩm mỹ về bản chất con người sáng tạo theo quy luật cái đẹp nó luôn gắn liền với giác quan thẩm mỹ thông qua đó các em biểu hiện thái độ đánh giá nhận xét các hiện thực trong xã hội góp phần làm phong phú hiện thực cuộc sống. trau dồi và phát huy nghệ thuật, Mĩ thuật một cách khoa học.

Việc dạy tốt môn Mĩ thuật ở bậc tiểu học là biết chăm bón vườn hoa muôn hình muôn vẻ, trở thành một màu sắc chung là cùng khoe cái đẹp mang lại cái có ích cho xã hội phục vụ nền văn minh của loài người trong thời đại mới của thế kỉ XXI về sau.

Môn Mĩ thuật rèn luyện cho học sinh cách quan sát, khả năng tìm tòi, tư duy, sáng tạo để góp phần hình thành phẩm chất của người lao động mới. Giúp học sinh nhận thức được vẻ đẹp của Mĩ thuật dân tộc và có ý thức giữ gìn và bảo tồn nền Mĩ thuật đậm đà bản sắc dân tộc của chúng ta. Vì vậy, học Mĩ thuật là mang lại cho các em niềm vui, trí tuệ ngày càng sâu rộng cách nhìn nhận cuộc sống của nền văn minh nhân loại toàn cầu. Giúp các em nhận thức hiện thực khách quan trong tự nhiên, trong xã hội biến cái đẹp ấy thành cái chủ quan qua các giác quan thẩm mỹ để học sinh chúng ta theo kịp sự phát triển của những nước mạnh có nền Mĩ thuật lâu đời làm cho các em say mê hứng thú đón nhận cái đẹp từ bên ngoài lẫn bên trong.

Để giúp các em biết bộc lộ tình cảm của bản thân mình với mọi người, với tự nhiên, xã hội, thì những người thầy giáo, cô giáo đóng một vai trò hết sức quan trọng để đạt được mục tiêu môn học đề ra. Gắn giáo dục thẩm mỹ với các môn học khác, với đặc thù của địa phương phải được tiến hành một cách thường

xuyên, nghiêm túc để các em có những tư duy tốt về thẩm mỹ, để các em mang lại nhiều cái hay, cái đẹp cho cuộc sống, cho xã hội.

“Một số phương pháp để dạy tốt môn Mĩ thuật ở bậc tiểu học”

II. Mục đích, đối tượng, phạm vi, phương pháp nghiên cứu.

2.1. Mục đích nghiên cứu

Dựa vào việc tìm hiểu thực trạng của việc giảng dạy và học tập môn Mĩ thuật hiện nay, tôi có một số đề xuất về việc giảng dạy, để giờ học Mĩ thuật thật hấp dẫn, có tính nghệ thuật nhằm kích thích hứng thú học tập của học sinh thông qua việc tổ chức dạy và học của học sinh.

Giáo dục và rèn luyện cho trẻ yêu thích học môn học Mĩ thuật nhằm cho trẻ phát triển hoàn thiện các kiến thức về tài, đức, mĩ, dục. Trong đó “ Mĩ ” là môn học trù tượng không phải ai cũng xảm nhận đúng cái đẹp. Cho nên việc trang bị cho các em hiểu đúng nghĩa về môn Mĩ thuật là phải rèn luyện cho mình một kiến thức thẩm mỹ.

2.2. Đối tượng, phạm vi

Chương trình Mĩ thuật, phương pháp dạy Mĩ thuật.

Giáo viên, học sinh của Trường tiểu học Thanh Xuân Trung

2.3. Nhiệm vụ nghiên cứu

* Hệ thống hoá một số vấn đề lý luận của đề tài:

- khái niệm Mĩ thuật là gì? Vai trò và đặc điểm hứng thú, các yếu tố tâm lý ảnh hưởng đến môn học.

- đề xuất một số biện pháp nhằm nâng cao tính sáng tạo trong dạy học môn Mĩ thuật cho học sinh góp phần nâng cao chất lượng cho môn học Mĩ thuật và nâng cao tính thẩm mỹ cho học sinh.

2.4. Phương pháp nghiên cứu

+ *Phương pháp nghiên cứu tài liệu:*

Đọc tài liệu nghiên cứu. phương pháp này được thực hiện nhằm nghiên cứu lí thuyết, làm cơ sở cho liệu và sách tham khảo có liên quan và phục vụ cho việc nghiên phần lí luận.

+ *Phương pháp khảo sát thực tiễn:*

- Khảo sát điều tra thực tế dạy Mỹ thuật ở một số trường tiểu học.
- Dự giờ phỏng vấn giáo viên và học sinh.
- Phương pháp này nhằm nghiên cứu thực trạng dạy Mỹ thuật ở trường tiểu học.

+ ***Phương pháp vấn đáp:***

Là phương pháp mà giáo viên sẽ dùng một hệ thống câu hỏi để học sinh trả lời bằng miệng nhằm thu được những thông tin nói lên nhận thức hoặc thái độ của cá nhân đối với vấn đề học bộ môn Mỹ thuật theo phương pháp mới (phương pháp Đan Mạch).

+ ***Phương pháp quan sát:*** Quan sát là phương pháp thu thập thông tin về quá trình giáo dục trên cơ sở tri giác trực tiếp các hoạt động dạy - học cho ta những tài liệu về thực tiễn để có thể nắm bắt một cách hiệu quả và chính xác. Thông qua quá trình quan sát, giáo viên ghi nhận lại tình hình học tập của học sinh, những vấn đề nảy sinh trong quá trình giảng dạy nhằm tìm ra biện pháp giải quyết thích hợp nhất.

+ ***Phương pháp thực nghiệm:*** Giáo viên thực hiện giảng dạy môn mỹ thuật của các khối lớp trong năm học 2021 - 2022.

B. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

I. Cơ sở lý luận:

1.1. Tính giáo dục:

Đất nước ta đang bước vào thời kỳ đổi mới, thời kỳ công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước, phù hợp với truyền thống Việt Nam. Yếu tố cơ bản và nền tảng để phát triển xã hội, tăng trưởng kinh tế nhanh và bền vững đó là phát triển nguồn nhân lực con người. hay nói cách khác là phát triển và đổi mới giáo dục trong đó có môn Mĩ thuật – một môn học chính thức của cấp tiểu học. Xuất phát từ nhận thức trước đây thường xem môn Mĩ thuật là môn phụ cho nên các ngành, các cấp chưa quan tâm nhiều về trí tuệ, thời gian cũng như trang thiết bị, đồ dùng học tập đặc biệt là phương pháp dạy học chủ yếu còn mang nặng phương pháp dạy học cổ truyền, máy móc, dập khuôn, chưa chú trọng đến giáo dục thẩm mĩ. Vì vậy hiệu quả chưa cao, chưa đáp ứng được mục tiêu môn học. Mà chúng ta đã biết giáo dục thẩm mĩ cho học sinh là nhiệm vụ chính của môn Mĩ thuật. Bởi con người ta luôn có khát vọng vươn tới cái đẹp, mà muốn cho mỗi người trong đó có trẻ em tiếp cận và cảm thụ một cách đầy đủ về cái đẹp nói chung, và giáo dục và rèn luyện cho trẻ yêu thích học môn học Mĩ thuật nói riêng, là một việc làm hết sức cần thiết.

Việc giáo dục và rèn luyện cho trẻ yêu thích học môn học Mĩ thuật nhằm cho trẻ phát triển hoàn thiện các kiến thức về tài, đức, mĩ, dục. Trong đó “mĩ” là môn học trừu tượng không phải ai cũng cảm nhận đúng cái đẹp. Cho nên việc trang bị cho các em hiểu đúng nghĩa về môn Mĩ thuật là phải rèn luyện cho mình một kiến thức chuẩn mực để vẽ đẹp, hợp lý và sáng tạo.

1.2. Vai trò:

Vai trò của môn Mĩ thuật trong đời sống hết sức quan trọng, thế hệ trẻ phải nắm bắt mục đích ý nghĩa của nó, thì biết sử dụng nó để phục vụ cho bản thân xã hội. Nếu một đất nước văn minh thì cái đẹp là cái nhìn đầu tiên đòi hỏi là cái đẹp đưa vào mọi lĩnh vực kiến trúc, hội hoạ, điêu khắc và ngay cả cách ăn mặc trang trí mọi phương diện từ ngoài xã hội đến trong gia đình cũng phải thực sự thẩm mĩ.

Muốn cho xã hội ta giàu mạnh vươn lên ngang tầm với thế giới là việc đầu tiên chúng ta cần quan tâm đó là các học sinh ở bậc tiểu học. Trau dồi cho các em kiến thức Mĩ thuật là làm cho tâm hồn trong sáng của các em đón nhận tinh hoa của nhân loại.

Người giáo viên vẽ vào tâm hồn chúng bằng nhiều hình ảnh lâu dài, bông hoa muôn màu muôn sắc, các em sẽ nhận ra trên thế giới loài người này cái đẹp đã thâm nhập trong mỗi lĩnh vực từng giờ từng phút. Công nghiệp, nông, lâm, ngư, thủ công, mỹ nghệ từ thời xưa người nguyên thủy đã biết khắc vào đá những biểu tượng sống động bằng hình ảnh để ghi lại những kết quả trong quá trình lao động. Xã hội loài người càng phát triển con người biết làm đồ trang sức, làm thủ công, gốm sứ hình chim, hình thú trên dụng cụ của mình để giải trí trong những giờ làm việc mệt nhọc. Tập cho các em làm quen và tiếp nhận môn Mĩ thuật vào bộ óc các em hiện nay là vấn đề quan trọng. Nhưng làm thế nào để các em hiểu đúng và có cách nhìn cụ thể về môn học đó là vấn đề càng quan trọng hơn.

Bộ giáo dục và đào tạo đã xuất bản môn Mĩ thuật và phương pháp dạy học môn Mĩ thuật ở bậc tiểu học, sách bồi dưỡng thường xuyên cho giáo viên tiểu học. Những giáo viên tiểu học là giáo viên đa năng phải nghiên cứu nhiều môn học ngay cả tình cảm đạo đức của các em nên việc chú trọng nghiên cứu sách kỹ càng tỉ mỉ thì vẫn còn hạn chế. Chính vì vậy việc dạy Mĩ thuật cũng như Hát nhạc là một môn học đòi hỏi không ít năng khiếu độc lập của giáo viên và học sinh cần có một giáo viên chuyên trách thì việc nghiên cứu tìm hiểu có lẽ sẽ sâu hơn và hiệu quả hơn.

1.3. Nhu cầu thị hiếu:

Thị hiếu thẩm mĩ cũng là một trong những yếu tố hợp thành tích đa dạng hoá, giúp trẻ có cách nhìn chính xác nhận biết một sự thật, hiện tượng khách quan chủ thể bằng nhiều tác động kép thông qua đó tạo chất xám cho não bộ hình thành và phát triển cho mình tính tỉ mỉ, cần cù, sáng tạo, nhận xét đánh giá màu sắc thiên nhiên qua không gian thời gian phù hợp với chức năng thẩm mĩ.

Nhu cầu thị hiếu còn giúp các em nhìn sâu trạng thái của mọi vật thường xuyên và hướng chúng theo ý riêng của mình.

II. Cở sở thực tiễn

Nói đến “Mĩ thuật” là nói đến nghệ thuật của nhân loại từ lâu loài người trên trái đất đã biết dùng hình vẽ lên đất đá tặng nhau những bông hoa đỏ rực như mặt trời, như ánh lửa. Họ đã tiếp nhận cái đẹp vào tâm hồn từ một khách quan. Từ khi loài người biết ăn chín, biết lao động chinh phục thiên nhiên là đã có được tâm nhìn đưa Mĩ thuật vào trong ăn mặc, trong lao động, làm nhà ở, biết đưa cái đẹp từ khách quan vào chủ quan nói lên ước mơ tình cảm tâm tư nguyện vọng của mình. Những lúc ấy họ chỉ nghĩ cái đẹp này nhằm phục vụ cho chính bản thân họ cách nghĩ đơn giản tự phát. Mãi đến khi nhu cầu cuộc sống ngày càng cao hơn thì nền văn minh cộng đồng người lại phát triển một bước nhảy vọt. Các khuynh hướng nghệ thuật bắt đầu ra đời trên một số đất nước qua các giai đoạn cổ điển giai đoạn phục hưng. Một số nghệ sĩ tài hoa đã làm len kỳ tích trong lịch sử những đường nét trong nghệ thuật đã lên tiếng mạnh mẽ phản ánh hiện thực và tâm trạng của người lao động của từng giai cấp trong chế độ phong kiến.

III. Thực trạng của đề tài nghiên cứu

3.1. Khái quát về phạm vi nghiên cứu

- Chương trình Mĩ thuật, phương pháp dạy Mĩ thuật, cách thức tổ chức giờ học Mĩ thuật.

- Giáo viên, học sinh Trường tiểu học Thanh Xuân Trung

3.2. Thực trạng

Hiện nay môn Mĩ thuật trong các trường phổ thông chỉ dạy một tiết trên tuần đó là phần thời gian quá ít không đủ cho các em tìm tòi tiếp thu và phát huy được khả năng sáng tạo của mình. Phần lớn trong các tiết Mĩ thuật là sự sao chép theo mẫu vẽ sẵn bên cạnh trang sách đã được in sẵn một cách máy móc mà không cần qua các bước ước lượng, phác thảo... Các em không nắm kỹ và phân biệt thế nào là Tranh đề tài, Thường thức Mĩ thuật hoặc Trang trí. Các em còn lạ lẫm với các thuật ngữ hội hoạ, điêu khắc.

3.2.1. Cách vẽ:

Có em chưa sử dụng các bước của bài vẽ một cách rõ ràng làm cho các hình vẽ thiếu cân đối hoặc vẽ theo tùy thích, ngẫu hứng dẫn đến đồ vật, hoạ tiết trang trí không chính xác.

3.2.2. Vẽ màu:

Màu sắc là một phần quan trọng nhất của bài vẽ các em học tiểu học để thực hiện được bức tranh có khoẻ khoắn sinh động hay buồn tẻ thì các em phải biết thể hiện màu sắc đậm nhạt, nóng lạnh trên bài, dựa vào vòng tuần sắc để pha chế màu cho phù hợp. Các em phần lớn chưa nhận thấy tối sáng, đậm nhạt chỉ tô theo sở trường là thích màu nóng đỏ, hoặc tím đậm, xanh, vàng. Thực trạng trên là vì giáo viên dạy tiểu học còn xem nhẹ về màu sắc chưa trang bị kiến thức sâu, kỹ như giáo viên chuyên trách. Mà nhà trường còn một số nơi chưa có giáo viên dạy chuyên để đảm bảo tốt hơn về môn học Mỹ thuật:

+Thời gian cả một bài vẽ chỉ thể hiện khoảng 35-40 phút chưa đảm bảo để các em phát huy hết tính sáng tạo tích cực của mình cụ thể. Cần phải có các lớp ngoại khoá ngoài giờ.

+Hầu hết các giáo viên thường ít chú trọng việc thảo luận nhóm cho bộ môn này.

+Tự học và tự rèn thêm ở nhà giúp các em sẽ nâng cao kiến thức.

IV. Nguyên nhân

- Qua thăm dò ý kiến của một số giáo viên thì nhiều giáo viên chưa chú trọng dạy Mỹ thuật vì môn học này chưa được đưa vào nội dung các đề kiểm tra, đánh giá.

- Qua việc tìm hiểu giáo án, dự giờ môn Mỹ thuật của một số đồng nghiệp chúng tôi thấy nhiều giáo viên chưa nắm chắc phương pháp dạy. Trong Mỹ thuật nhiều giáo viên chỉ chú trọng cho học sinh tự tìm hiểu và tự thực hành là chính mà ít chú ý đến việc rèn luyện cho học sinh kỹ năng của môn học.

- Khâu chuẩn bị của giáo viên không được chu đáo. Giáo viên không nghiên cứu kỹ các thể loại trong môn Mỹ thuật.

- Những nguyên nhân trên đã ảnh hưởng tốt hơn tới chất lượng giờ Mĩ thuật ở tiểu học, không kích thích được hứng thú học tập của học sinh

V. Biện pháp thực hiện

5.1. Cơ sở đề xuất giải pháp

- Để giúp học sinh có hứng thú học tập trong Mĩ thuật, góp phần nâng cao chất lượng giờ học ở Mĩ thuật tiểu học, tôi xin đề xuất một số biện pháp sau:

+ Người giáo viên cần xác định vị trí, nhiệm vụ môn Mĩ thuật cũng như tác dụng của việc dạy học Mĩ thuật.

+ Dạy Mĩ thuật góp phần giúp học sinh rèn luyện các kỹ năng, mở rộng tầm hiểu biết, rèn luyện khả năng tư duy, phát triển trí tưởng tượng...

+ Giờ Mĩ thuật đem đến cho các em học sinh những xúc cảm thẩm mỹ lành mạnh, giáo dục cho các em những tình cảm, phẩm chất đạo đức cao đẹp, giúp các em có một nhân cách phát triển toàn diện.

+ Thông qua môn học có thể rút ra ý nghĩa gì cho cuộc sống hiện tại?.

5.2. Các giải pháp chủ yếu

Đây là biện pháp cấp bách cần làm ngay cho nhà trường hiện nay để chúng ta kịp có cơ hội mở mang những bộ óc vàng theo kịp sự phát triển hiện đại hoá, hiện đại hoá của nền công nghiệp kỹ thuật trong thời đại mới. Bên cạnh phát triển kinh tế xã hội khoa học đi lên thì nền nghệ thuật phải phát triển theo su hướng chung đáp ứng được nhu cầu trong nước và toàn cầu.

Nội dung cải tiến các môn học là tình hình chung hiện nay và đặc biệt môn “ Mĩ thuật ”nói riêng. Thể hiện được tình đặc trưng của môn học:

5.2.1. Vẽ tranh

Vẽ tranh là người vẽ được hoàn toàn chọn lựa phong cảnh, đề tài, thắng cảnh hay một góc được kí hoạ không theo rập khuôn sẵn có nào cả. Ở lứa tuổi các em thì bài vẽ tự do là bài thể hiện ước mơ của các em. Có em thì đơn giản có em thì phức tạp, đường nét phóng khoáng không bị một sự ràng buộc nào, chính vì vậy đây là bài vẽ mà các em có dịp thể hiện tài năng của mình bằng tình cảm riêng biệt phong phú đa dạng. Có thể cho các em đi một số nơi để tìm cái đẹp thiên nhiên để vẽ.

5.2.2. Thường thức mỹ thuật

Khi vẽ tranh đề tài và tự do các em đã khẳng định được mình có năng khiếu hay không vì vậy mà đâm ra các em tự ti, chán nản mà phải tự rèn luyện và nghĩ rằng “Cần cù bù thông minh”, dù khó nhưng với sự cần cù mài mò tìm kiếm và sự rèn luyện thì sẽ có tiến bộ. Qua một bức tranh vẽ của các họa sĩ như: “Em Thúy”, “Thôn Nữ” của Nguyễn Đức Hùng các em thấy được sự sáng tạo của nó không chỉ ở những nhân tài. Những người có năng khiếu đặc biệt mà là tìm ẩn trong mỗi cá nhân khi gặp thuận lợi sẽ bộc lộ và phát triển. Xem tranh giúp các em nhìn nhận được bức tranh của các họa sĩ về bố cục đường nét phong cách của nhân vật qua thời gian không gian về tối sáng đậm nhạt của chúng tạo cho người xem một cảm giác hồn nhiên tươi trẻ, yêu đời lãng mạn trong cuộc sống. Từ đó các em có cơ sở tích lũy thêm kinh nghiệm cho mình.

5.2.3. Vẽ trang trí

ở bậc tiểu học trang trí là phần học nhiều và được quan tâm nhất, một số bài trang trí như: Trang trí hình tròn, hình vuông, đường điem...

trang trí là sự sắp xếp các đường nét hình mảng họa tiết trong hình vẽ màu sắc theo nguyên tắc trong trang trí mới tạo được những sản phẩm đẹp. Trang trí hay nghệ thuật làm đẹp là một nhu cầu thiết yếu của con người là nói lên mong muốn thuộc về tình cảm ý thức tâm lý của con người sau những buổi lao động mệt nhọc, đưc nghỉ ngơi thư giãn trong một căn phòng đẹp được trang trí hay là một bộ trang phục màu sắc hoa văn phù hợp. tất cả sự trang trí trong hội họa hay trong ăn mặc và nội thất đều được xếp đặt gọn gàng hài hoà màu sắc, vui mắt về nội ung. Một số nguyên tắc trong trang trí: (cần giúp học sinh nắm);

- Nguyên tắc tương phản.

- Nguyên tắc cân đối.

+ Hình thức trong trang trí

Nắm được các họa tiết trang trí trong tự nhiên nghệ thuật cổ dân tộc vẽ hoặc chép, đơn giản hay cách điệu.

5.3. Tổ chức thực hiện

Từ lâu các giáo viên đã biết sử dụng, vận dụng các phương pháp vào tiết dạy học nói chung tiết dạy Mỹ thuật nói riêng nhưng sử dụng như thế nào để có hiệu quả thì chưa được quan tâm.

Trong bài tập dạy Mỹ thuật ngoài phương pháp đặc trưng cần phối hợp các phương pháp một cách nhuần nhuyễn, nhịp nhàng và đồng bộ. Người giáo viên phải luôn sáng tạo, linh hoạt, vận dụng các phương pháp phát huy tính tích cực của học sinh.

5.3.1. Phương pháp thảo luận nhóm

Phương pháp này rất tối ưu mà lâu nay trong nhà trường chỉ chú trọng trong các môn tự nhiên xã hội, sức khỏe, đạo đức...

Môn Mỹ thuật hướng cho học sinh thảo luận nhóm thì điều thú vị bất ngờ sẽ đem đến cho các bạn. Có thể cho các em tổ chức nhóm 2, nhóm 4, 8... theo sự hướng dẫn của giáo viên, phần chủ đạo tìm hiểu sẽ là học sinh nhận xét không phải đại diện nhóm mà là trả lời cá nhân. Các em sẽ học tập lẫn nhau trong lúc thảo luận vì mỗi bộ óc có một chủ quan khác thể riêng, nên sự nhận xét của các em sẽ có nhiều điều bất ngờ. Và chính sự bất ngờ ấy là sự sáng tạo của các em. Phương pháp này thường sử dụng nhận xét phác thảo, chọn họa tiết, ước lượng và sáng tạo đậm nhạt.

5.3.2. Phương pháp quan sát

Nhằm tập cho các em thói quen quan sát làm giàu vốn biểu tượng kinh nghiệm sống của các em đó là tiền đề của tranh đề tài, tranh tự do được phong phú đa dạng và sinh động từ những yêu cầu thường xuyên giúp các em có thói quen quan sát hình thành trong trí nhớ vốn kiến thức giúp học sinh nhìn thấy cái hiện thực trong thiên nhiên, trong xã hội sau đó thể hiện chung trong bài vẽ của mình mang vẻ độc đáo riêng biệt.

Phương pháp này có thể tổ chức cho lớp học tham quan, dã ngoại, ngắm cảnh (Nếu có điều kiện thì đưa hoạt động này vào những tiết ngoại khóa)

5.3.3. Phương pháp trực quan

trong tiết dạy phương pháp trực quan là phương pháp thường xuyên, là nghệ thuật thị giác giúp các em cảm thụ cái đẹp bằng mắt. Do đó người dạy Mỹ

thuật không thể thiếu đồ dùng trực quan. Có thể là tranh ảnh, mẫu thực hoặc đồ vật thật.

Chính vì vậy mà phương pháp quan sát và phương pháp trực quan là hành trình song song luôn hỗ trợ cho nhau giúp các em bồi dưỡng thêm vốn thẩm mỹ.

5.3.4. Phương pháp luyện tập thực hành

bất cứ bài vẽ nào thì phương pháp này đều được áp dụng sau khi đã nắm được các kiến thức một cách cụ thể về lý thuyết thì sẽ vận dụng và thể hiện bằng kỹ năng của mình qua bước thực hành. Nếu nắm lý thuyết mà không thực hành thì không biết kết quả của mình đạt được tới đâu. Ta biết rằng môn Mĩ thuật ở tiểu học nói riêng và ở phổ thông nói chung không phải nhằm tạo cho các em trở thành họa sĩ mà giúp các em nắm được kỹ năng kỹ xảo thể hiện qua bức vẽ giáo viên luôn giúp đỡ các em trong bài thực hành.

Nhằm để các em thực hiện hết khả năng tình cảm của mình vào bức vẽ sinh động sáng tạo hơn.

Phương pháp này đều được áp dụng vào trong mỗi tiết học(trừ xem tranh) từ vẽ theo mẫu đến vẽ tranh hoặc vẽ trang trí thì phương pháp thực hành được áp dụng chủ yếu. Đó là thông tin hai chiều mà ta có thể nói là thông tin ngược vì nó giúp cho người học thể hiện tài năng và sự tiếp thu của mình trong quá trình học. Người dạy cũng từ đó mà rút kinh nghiệm về bài dạy có hiệu quả hơn qua quá trình đánh giá chấm bài của các em.

5.3.5. Nghệ thuật dạy môn Mĩ thuật

nghệ thuật trong giảng dạy là tính sáng tạo của giáo viên. Nghệ thuật dạy Mĩ thuật bao hàm rộng hơn vì vậy nó không thể thiếu được trong các bài dạy: Trang trí, tự do, xem tranh...Nghệ thuật trang trí nói chung, tạo hình nói riêng đối với người dạy học phải nghiên cứu kỹ càng nắm vững những kiến thức cơ bản phát huy và nâng cao năng lực sáng tạo phù hợp với tính dân tộc, hiện đại với tình cảm nguyện vọng quần chúng thưởng thức.

Nghệ thuật được áp dụng trong các bài dạy ở bậc tiểu học là trau dồi cho các em vốn kiến thức sơ đẳng nhằm làm quen với các đẹp trong nghệ thuật. Tùy

từng tình huống mà ta có thể áp dụng theo đối tượng cho phù hợp với sự nhận biết của lứa tuổi.

- Màu sắc: Nghệ thuật màu sắc trong hội họa của lứa tuổi tiểu học là ưa màu, vì vậy trong các bài vẽ của các em đều mang đậm tính màu sắc, màu rực rỡ, màu tươi.

- Giáo viên cần giúp các em sử dụng màu như thế nào cho phù hợp. Thông qua màu sắc còn thể hiện tình cảm nội tâm tư tưởng tình cảm của mỗi người. Cho các em sử dụng màu sẵn.

- Hướng các em làm quen cách pha màu dựa vào vòng màu, thông qua bài pha màu lớp 4.

- Giáo viên cần cập nhật cho các em các kiến thức về màu:

+ Màu gốc.

+ Màu phụ.

+ Màu bổ túc – tương phản.

+ Màu trung tính.

+ Màu nóng khác màu lạnh.

* Màu sắc là yếu tố tạo hình trong trang trí dùng màu sắc để biểu lộ không gian thời gian, sự rung cảm của con người trong cuộc sống và thị hiếu của mỗi người xem nghệ thuật.

5.3.6. Trò chơi Mĩ thuật

Trong môn học Mĩ thuật có trò chơi dân gian. Trò chơi dân gian bắt nguồn từ cuộc sống sinh hoạt hàng ngày của nhân dân lao động. Nó tạo ra những sáng khoái vui chơi giải trí của con người.

Các trò chơi dân gian được tổ chức theo nhiều hình thức và các trò chơi thường là hình thức thể thao một số trò chơi tiêu biểu: Chơi bi, chơi ô, đánh đáo...

Trò chơi Mĩ thuật cũng nhằm tạo sự hứng thú kích thích học sinh tích cực hoạt động, giáo viên phải tổ chức nhiều trò chơi, mỗi tiết dạy có một đặc thù riêng nên các trò chơi cũng luôn biến dạng cho phù hợp.

Ví dụ: Như trò chơi xem tranh và đoán tên tranh Lớp 4 “Xem tranh dân gian Việt Nam”. Trò chơi nhận biết quả lớp 1 “Vẽ hoặc nặn quả dạng tròn”

5.4. Thiết kế một bài dạy

CHỦ ĐỀ 2: ĐƯỜNG ĐẾN TRƯỜNG EM (2 TIẾT)

I. Mục tiêu:

1. Mức độ và yêu cầu cần đạt:

- Kể ra được một số phương tiện giao thông trên đường đến trường. Chỉ ra được cách kết hợp hình các phương tiện giao thông để vẽ tranh.
- Biết vẽ một số phương tiện giao thông.
- Cảm nhận được vẻ đẹp của nét, hình, màu,...trong sản phẩm mỹ thuật. Có ý thức chấp hành luật khi tham gia giao thông.

2. Năng lực và phẩm chất được phát huy sau bài học:

- Năng lực quan sát, năng lực sáng tạo và năng lực phân tích đánh giá thẩm mỹ của HS.
- Biết tự chuẩn bị đồ dùng học tập và có ý thức hoàn thành bài tập.

II. Đồ dùng dạy học:

1. Giáo viên:

- Sách GV, hình minh họa phù hợp với nội dung chủ đề

2. Học sinh:

- Sách HS, giấy vẽ, màu, bút chì, kéo

III. Các hoạt động dạy - học chủ yếu:

Thời gian	Nội dung kiến thức và kỹ năng cơ bản	Phương pháp và hình thức tổ chức dạy học	
		Hoạt động của GV	Hoạt động của GV
3'	I. Ổn định tổ chức:	- Kiểm tra ĐDHT	- HS báo cáo
	II. HĐ khởi động	- Cho HS kể tên các phương tiện giao thông mà mình biết.	- HS trả lời
	III. Bài mới:	- Giới thiệu bài bằng tranh, ảnh các phương tiện giao thông.	- HS quan sát.
5'	1. Giới thiệu bài	- GV hướng dẫn HS quan sát và thảo luận để nhận biết	
	2. Nội dung		- HS trả lời.

	<p>a, HĐ 1: Khám phá</p> <p>Mục tiêu: Nhận biết đặc điểm các phương tiện giao thông.</p>	<p>hình dáng, màu sắc và đặc điểm riêng của mỗi loại phương tiện giao thông.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gợi ý cách tổ chức: - Cho HS quan sát tranh, ảnh các phương tiện giao thông. + Em thường đến trường bằng phương tiện nào? + Em thường gặp phương tiện giao thông nào trên đường đi học? + Hình dáng, màu sắc của các phương tiện đó như thế nào? <p>GV tóm tắt: Có rất, nhiều loại phương tiện giao thông khác nhau như: Ô tô, xe máy, xe đạp, máy bay, tàu thuyền... mỗi loại phương tiện có đặc điểm hình dáng, màu sắc khác nhau.</p>	<p>- HS lắng nghe</p>
TIẾT 2			
3'	<p>I. Ổn định tổ chức:</p> <p>II. HĐ khởi động</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kiểm tra ĐDDH - Cho HS lắng nghe và vận động theo bài hát “Chúng em với an toàn giao thông” 	<ul style="list-style-type: none"> - HS báo cáo. - HS lắng nghe và vận động theo.
5'	<p>III. Bài mới:</p> <p>1. Giới thiệu bài</p> <p>2. Nội dung</p> <p>a, HĐ 1: Nhận biết</p> <p>Mục tiêu: Nhận biết các hình ảnh tạo không gian cho SP, biết cách tạo SP nhóm</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu nội dung bài học - Yêu cầu HS quan sát hình minh họa và trả lời câu hỏi: + Trong tranh có những hình ảnh nào? + Hình ảnh các phương tiện giao thông nằm ở vị trí nào trên bức tranh? + Hình ảnh khung cảnh thiên nhiên được thể hiện như nào 	<ul style="list-style-type: none"> - HS trả lời. - HS quan sát và trả lời. - HS trả lời

		<p>trong tranh?</p> <p>+ Màu sắc trong tranh như thế nào?</p>	
7'	<p>b, HĐ 2: Cách thực hiện Mục tiêu: Biết sắp xếp các hình ảnh, biết tạo không gian cho SP nhóm.</p>	<p>- GV chia lớp thành nhóm 4 để tạo SP chung lên giấy A3</p> <p>- yêu cầu HS quan sát hình minh họa các bước thực hiện:</p> <p>+ Bước 1: Dán hình phương tiện giao thông đã làm từ tiết 1 vào vị trí trung tâm.</p> <p>+ Bước 2: Vẽ thêm khung cảnh thiên nhiên sao cho phù hợp</p> <p>+ Bước 3: Vẽ màu</p> <p>GV tóm tắt: Để có SP đẹp cần biết cách sắp xếp bố cục hợp lí hình ảnh chính và hình ảnh phụ rõ ràng; màu sắc hài hòa, có đậm nhạt</p> <p>- Cho HS quan sát thêm các SP khác.</p>	<p>- HS chia thành nhóm 4</p> <p>- HS quan sát</p> <p>- HS lắng nghe và ghi nhớ</p>
17'	<p>c, HĐ 3: Thực hiện Mục tiêu: Sắp xếp được các hình ảnh chính thêm được hình ảnh phụ để tạo ra SP nhóm</p>	<p>- Yêu cầu HS sắp xếp hình ảnh chính, thêm hình ảnh phụ cho SP của nhóm</p> <p>- Quan sát, giúp đỡ HS còn lúng túng trong thời gian thực hành.</p> <p>- Lưu ý HS: Sắp xếp hình ảnh chính vào trung tâm bức tranh, thêm hình ảnh phụ cho phù hợp, sử dụng màu sắc có đậm nhạt</p>	<p>- HS thực hiện SP theo nhóm</p> <p>- HS lắng nghe và ghi nhớ</p>
3'	<p>e, Vận dụng – Phát triển Mục tiêu: Hiểu biết thêm về các loại hình giao thông ở Việt Nam</p>	<p>- Yêu cầu HS quan sát tranh về các loại hình giao thông</p> <p>- GV gợi ý để HS nhận ra được 4 loại hình giao thông chính ở Việt Nam.</p> <p>GV tóm tắt: Có 4 loại hình giao thông chính ở Việt</p>	<p>- HS trả lời</p> <p>- HS lắng nghe và ghi nhớ</p>

	<p>3. Củng cố - Dặn dò</p>	<p>Nam: Đường bộ, đường sắt, đường thủy và đường hàng không. Mỗi loại hình giao thông sẽ có các phương tiện giao thông khác nhau, gắn với các địa hình và khung cảnh khác nhau.</p> <p>- GV yêu cầu HS chuẩn bị đồ dùng cho tiết học tiếp theo.</p>	<p>-HS lắng nghe</p>
--	-----------------------------------	---	----------------------

Qua thời gian thực hiện phương pháp tôi mới nhận thấy một số biện pháp tôi đưa ra là hoàn toàn đúng đắn. Kết quả thu được thật đáng khích lệ, không còn học sinh xếp loại chưa hoàn thành nữa, mà tỷ lệ ở mức hoàn thành và hoàn thành tốt rất cao.

Trên đây, tôi đã trình bày “ ***Một số phương pháp để dạy tốt môn Mĩ thuật ở bậc Tiểu học***”

Với các pháp này, tôi đã triển khai và áp dụng dạy với tất cả đối tượng học sinh mang lại kết quả rất cao. Bởi từ phương pháp này tôi sẽ giúp các em nắm được cái hay, mới lạ trong việc tiếp thu bài, giúp cho các em ngày càng yêu quý môn học hơn. Tôi mạnh dạn thực hiện giảng dạy trong những năm học tới.

C. KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

I. Kết luận

Nhìn chung các tiết Mĩ thuật gần đây từ năm 2000 đến nay đã được chú trọng nên cũng dần có hiệu quả trong nhà trường. Năng lực sáng tạo của nhiều giáo viên có nhiều tiến bộ. Học sinh yêu thích môn học này nhưng với mức độ chưa cao. Tôi tin rằng thời gian tới đây có lẽ môn nghệ thuật này sẽ phát triển mạnh đó là tiềm năng của thế hệ trẻ về sau.

Một số trường tiểu học ở thành phố, các xã trung tâm huyện đã có giáo viên dạy chuyên môn Mĩ thuật. Tôi mong rằng các trường như chúng tôi sớm có giáo viên đảm trách môn học này, để việc dạy ngày càng sâu hơn nhằm nâng cao kiến thức và phát huy hết nhân tài ở thế hệ trẻ.

Hiện nay tôi thấy đa số học sinh tiểu học rất thích giờ học Mĩ thuật, các bài vẽ có sự tiến bộ rõ rệt.

Trong các đợt vẽ tranh phát động của ngành như: “Vẽ tranh với chủ đề chống tai nạn thương tích, An toàn giao thông” hay là phát động cuộc thi vẽ tranh “Ý tưởng trẻ thơ” dành cho học sinh tiểu học. Học sinh có phần tự tin, mạnh dạn, phấn khởi mỗi em vẽ một bức tranh tự do về ước mơ ý tưởng cho một cuộc sống tốt đẹp hơn. Ta càng khẳng định môn Mĩ thuật ngang tầm với các môn học trong nhà trường hiện nay.

II. Khuyến nghị

2.1. Đối với Phòng Giáo dục

Tổ chức tập huấn rút kinh nghiệm qua quá trình áp dụng để giáo viên nắm vững thêm về phương pháp mới. Xây dựng nội dung thành các tiết dạy minh họa nhằm định hướng tổ chức dạy học và chia sẻ kinh nghiệm giữa chuyên viên với giáo viên.

2.2. Đối với nhà trường

Tạo điều kiện cho giáo viên tập huấn, học tập để nâng cao trình độ giảng dạy. Cung cấp đủ đồ dùng dạy học cho giáo viên.

Tôi cam đoan đây là đề tài nghiên cứu của tôi. không sao chép bất kỳ nguồn nào khác. Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm trước nhà trường về sự cam đoan này.

Ngày 18 tháng 04 năm 2022

Người viết

Hoàng Thị Hiền